

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT OVER
ARREST 29/2020**

De wet waarbij de Belgische havens aan de vennootschapsbelasting worden onderworpen voor de winsten uit hun activiteiten met een economisch karakter, is grondwettig

Het Hof verwerpt het beroep tot vernietiging dat is gericht tegen de wet waarbij de havenbedrijven aan de vennootschapsbelasting worden onderworpen. Die wet is aangenomen ingevolge een besluit van de Europese Commissie waarbij België werd gelast de vrijstelling van de vennootschapsbelasting voor de Belgische havens op te heffen, om reden dat die vrijstelling staatssteun uitmaakte die onverenigbaar was met de interne markt. Het Hof preciseert evenwel dat de onderwerping aan de vennootschapsbelasting enkel geldt voor de winsten uit activiteiten met een economisch karakter, met uitsluiting van de activiteiten van openbare dienst die door de havens worden uitgeoefend.

1. Context van de zaak

De nv van publiek recht « De Haven van Brussel » heeft bij het Hof een beroep ingesteld tot vernietiging van de wet van 29 mei 2018 « tot bepaling van de voorwaarden van overgang bij de onderwerping aan de vennootschapsbelasting van havenbedrijven ». Naast de Ministerraad en de Vlaamse Regering zijn de nv's van publiek recht « Havenbedrijf Antwerpen », « Maatschappij van de Brugse Zeehaven », « Havenbedrijf Gent » en « Haven Oostende » eveneens tussengekomen voor het Hof.

De wet van 29 mei 2018 heeft enkel tot doel gevolg te geven aan het besluit van de Europese Commissie die, na te hebben geoordeeld dat de vrijstelling van de vennootschapsbelasting voor de in artikel 180, 2°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen vermelde Belgische havens een staatssteunregeling uitmaakte die onverenigbaar was met de interne markt, België heeft gelast die vrijstelling op te heffen.

Door de Vlaamse, Brusselse en Waalse havens waren drie beroepen tot nietigverklaring van het voormelde besluit van de Commissie ingesteld bij het Gerecht van de Europese Unie. Die beroepen zijn verworpen bij drie arresten van het Gerecht van 20 september 2019.

Bij die drie arresten is het Gerecht van de Europese Unie van oordeel dat de havens wel degelijk economische ondernemingen zijn, hetgeen niet belet dat zij kunnen worden belast met diensten van algemeen belang (zoals de controle en de veiligheid van het verkeer op zee; milieu-inspectie, ...). Door tegen vergoeding goederen en diensten op de markt aan te bieden (zoals diensten aan reders in ruil voor « havengeld », bijzondere diensten aan schepen, zoals loodsdiens ten, hijsdiens ten, goederenafhandeling, afmeerdiensten of het gebruik van bepaalde infrastructuren of het ter beschikking stellen van bepaalde terreinen aan ondernemingen), bevinden de havens zich in een situatie die vergelijkbaar is met die van de

aan de vennootschapsbelasting onderworpen ondernemingen. Het Gerecht is evenwel van oordeel dat de activiteiten van openbare dienst kunnen worden gescheiden van die welke winst opleveren.

2. Het onderwerp van het beroep

De verzoekende partij klaagde in essentie aan dat de wet van 29 mei 2018 een onverantwoord verschil in behandeling invoerde tussen de havens die voortaan aan de vennootschapsbelasting zijn onderworpen en andere overheidsbedrijven die ervan worden vrijgesteld, door het geheel van de activiteiten van de havens automatisch aan die belasting te onderwerpen. Zij klaagde eveneens aan dat de wet niet de mogelijkheid bood om de door de havens vervulde opdrachten van openbare dienst te onderscheiden van hun economische activiteiten.

3. Het onderzoek door het Hof

Het Hof brengt in herinnering dat artikel 180, eerste lid, 2°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 1992), vóór de opheffing ervan bij de wet van 29 mei 2018, alle havens vrijstelde van de vennootschapsbelasting, die dus aan de rechtspersonenbelasting waren onderworpen.

Die niet-onderwerping aan de vennootschapsbelasting was gebaseerd op de aard van openbare instelling van de havens en op de opdrachten van openbare dienst die hun dientengevolge waren toegewezen.

Het Hof zet vervolgens de inhoud uiteen van de arresten die op 20 september 2019 door het Gerecht van de Europese Unie zijn gewezen; het stelt vast dat het Gerecht de drie beroepen heeft verworpen die door de Belgische havens zijn ingesteld en dat die arresten definitief zijn geworden, aangezien geen hogere voorziening bij het Hof van Justitie van de Europese Unie is ingesteld.

Uit al die elementen, die niet worden betwist door de partijen voor het Hof, vloeit voort dat de havens, volgens de door het Gerecht van de Europese Unie gewezen arresten, moeten worden beschouwd als ondernemingen die aan de vennootschapsbelasting zijn onderworpen, voor de winsten uit economische activiteiten.

Uit diezelfde arresten, zo voegt het Hof eraan toe, blijkt dat de partijen voor het Hof niet betwisten dat de economische activiteiten niet onlosmakelijk verbonden zijn met hun bevoegdheden van openbaar gezag.

Bijgevolg is het Hof van oordeel dat de Belgische wet erin kan voorzien dat de havens niet meer uitsluitend onder de rechtspersonenbelasting kunnen vallen en dat zij aan de vennootschapsbelasting moeten worden onderworpen voor de winsten uit hun economische activiteiten. Zodoende voegt de Belgische wet zich naar het recht van de Europese Unie.

Het Grondwettelijk Hof is een rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Deze informatieve nota, opgesteld door de griffie en de referendarissen die met de persrelaties zijn belast, bindt het Grondwettelijk Hof niet. Uit de aard zelf van de samenvatting, bevat zij niet de in het arrest noodzakelijk opgebouwde redeneringen noch de specifieke nuanceringen van het arrest.

Het arrest nr. 29/2020 is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof, www.grondwettelijk-hof.be (<https://www.const-court.be/public/n/2020/2020-029n.pdf>).

Contactpersonen voor de pers

Sarah Lambrecht | sarah.lambrecht@grondwettelijk-hof.be | 02/500.12.83

Frank Meersschaut | frank.meersschaut@grondwettelijk-hof.be | 0475/325.218

Volg ons via Twitter [@ConstCourtBE](https://twitter.com/ConstCourtBE)